Bijlage 2: Beleidsinhoudelijke risico's en financiële effecten van alternatieve keuzes

(Bijlage bij bestuursvoorstel MJV 2021-2030)

In hoofdstuk VII van het bestuursvoorstel is aangegeven dat naast de blauwgroene koers alternatieven mogelijk zijn. In deze bijlage zijn voor enkele onderdelen de beleidsinhoudelijke risico's en de financiële effecten kort aangegeven. Dit is bewust beperkt tot de (zeven) inhoudelijke bijsturingsconclusies volgens de blauwgroene koers uit het bestuursvoorstel (beslispunt 2). Er zijn geen volledige alternatieve scenario's doorgerekend. Om de lastendrukstijging op de aflopende percentages conform het bestuursakkoord te laten uitkomen, zal in totaliteit (over de jaren 2021 tot en met 2024) circa € 1,4 miljoen aan exploitatielasten moeten worden bijgesteld op de blauwgroene koers. De beleidsinhoudelijke risico's en de financiële effecten geven een globale indicatie van de gevolgen van een alternatieve keuze.

De financiële impact van keuzes kan in hoofdlijn als volgt worden aangegeven:

- 0,1% lastendrukstijging ontstaat door een intensivering in de **exploitatielasten** van circa € 140.000;
- Elke € 1 miljoen aan extra **investeringen** betekent een stijging van de jaarlijkse exploitatielasten van circa € 65.000 wegens rente en afschrijving. Bij jaarlijks terugkerende extra investeringen is er sprake van een cumulerend effect op de kapitaallasten. Daarnaast leidt elke € 1 miljoen aan extra investeringen tot een verhoging van de schuld in zowel absolute zin (met eveneens € 1 miljoen) als relatieve zin (per € 1 miljoen met 0,7% ten opzichte van de belastingopbrengsten).

In onderstaand model zijn enkele mogelijke keuzes doorgevoerd.

NB. In plaats van wijziging van de lastendrukstijging kan het financieel effect van de alternatieven ook betrokken worden op de taakstelling van € 4,8 miljoen, zodat de taakstelling omlaag kan worden gebracht.

Alternatieven ten opzichte van de blauwgroene koers

	Uitgangspunt	Alternatief	Beleidsinhoudelijk risico	Financiële effect: lastendruk	Financiële positie: schuldpositie
1	Vergroening	Minder inzet op vergroening, intensivering exploitatielasten van € 200.000 in plaats van € 400.000 per jaar vanaf 2021	Minder intensivering vergroeningstrategie en realisatie van de bijbehorende maatregelen (conform bestuursvoorstel besluit 2a).	Indicatie: in 2021 0,15% minder lastendrukstijging (eenmalig)	Geen: aangezien het geen extra investeringen betreft.

	Uitgangspunt	Alternatief	Beleidsinhoudelijk risico	Financiële effect: lastendruk	Financiële positie: schuldpositie
2	Beheeropgave centraal	Extra investeringen beheeropgave waterketen uitstellen tot na de bestuursperiode, hierdoor deze bestuursperiode circa € 21 mln. minder investeringen	Risico's op calamiteiten en storingen op de RWZI's nemen toe. Continuïteit van zuiveringsproces onder druk en hogere exploitatiekosten. Stagnatie in doorvoeren noodzakelijke vervanging digitalisering en procesautomatisering (conform bestuursvoorstel besluit 2b).	Indicatie: vanaf 2022-2024 minder kapitaallasten waardoor lastendrukstijging tijdelijk vanaf 2022 circa 0,6% lager. Vanaf 2025 weer een toename van de lasten-drukstijging met 0,6% a.g.v. de verschuiving van investeringen.	Schuld tijdelijk € 21 miljoen lager (16% van de belastingopbrengsten)
3	Beheeropgave centraal	Beheeropgave meer spreiden in de tijd, door renovaties RWZI's uit te voeren tot en met 2035 in plaats van tot en met 2032, hierdoor gemiddeld circa € 1 miljoen minder investeringen per jaar	Risico's op calamiteiten en storingen op de RWZI's nemen toe. Continuïteit van zuiveringsproces onder druk en hogere exploitatiekosten. Stagnatie in doorvoeren noodzakelijke vervanging digitalisering en procesautomatisering (conform bestuursvoorstel besluit 2b).	Indicatie: vanaf 2022 minder kapitaallasten waardoor lastendrukstijging circa 0,05% lager. In latere jaren (vanaf 2030) weer een toename van de lastendrukstijging als gevolg van de verschuiving van investeringen.	Schuld tijdelijk € 15 miljoen lager (11,5% van de belasting-opbrengsten)
4	Uitvoeren KRW-opgaven	Realiseren KRW doelstelling bij watersysteem gelijk aan waterketen in 2032 realiseren in plaats van 2027, hierdoor gemiddeld circa € 5 miljoen minder investeringen per jaar in de periode tot 2027	Wettelijk is 2027 als eindjaar voor de KRW-doelstellingen voorgeschreven. Voor watersysteem wordt dit dan niet gehaald. In de blauwgroene koers worden de doelstelling en ambities integraal opgepakt. Door onderdelen te vertragen wordt de integraliteit minder en vraagt dat mogelijk hogere investeringen voor andere doelstellingen, bijvoorbeeld de relatie met de klimaatdoelstellingen. Risico	Indicatie: vanaf 2022 minder jaarlijkse kapitaallasten waardoor lastendrukstijging circa 0,2% lager. In latere jaren (vanaf 2027) weer een toename van de lastendrukstijging als gevolg van de verschuiving van investeringen.	Schuld tijdelijk € 30 miljoen lager (23% van de belasting-opbrengsten)

	Uitgangspunt	Alternatief	Beleidsinhoudelijk risico	Financiële effect: lastendruk	Financiële positie: schuldpositie
			dat minder subsidies worden verkregen neemt toe. Nb. Indien gekozen wordt de KRW maatregelen voor waterketen ook in 2027 te realiseren, zal een extra inspanning nodig met als gevolg een hogere lastendrukstijging (conform bestuursvoorstel besluit 2d).		
5	Focus op CO2-neutraliteit	Focus op energieneutraliteit handhaven; bereikt in 2025. Dit vraagt extra investeringen, stel € 1 miljoen per jaar	Een focus op CO2-neutraliteit geeft een impuls aan duurzame ontwikkeling bij het werken aan watertaken. Een focus op energieneutraliteit verengt deze impuls (conform bestuursvoorstel besluit 2e).	Indicatie: betekent een jaarlijkse toename van de lastendrukstijging van circa 0,05% per jaar.	Schuld € 5 miljoen lager (4% van de belasting-opbrengsten)
6	Realiseren opgaven binnen de exploitatie	Digitale transformatie minder intensief en meer tijd voor nemen, stel € 150.000 exploitatielasten minder per jaar vanaf 2021	Risico op achterblijven noodzakelijke vernieuwing en professionalisering van de organisatie neemt toe. Risico dat Vechtstromen uit de pas gaat lopen met de digitale transformatie in de samenleving. Dit vergt op den duur een inhaalslag (conform bestuursvoorstel besluit 2f).	Indicatie: lastendrukstijging in 2021 circa 0,1% lager (eenmalig)	Geen: aangezien het geen extra investeringen betreft.
7	Realiseren opgaven binnen de exploitatie	Geen intensivering op het gebied van participatiebanen (€ 125.000 per jaar) en educatie (€ 75.000 per jaar) vanaf 2022	Ambities worden niet waargemaakt (conform bestuursvoorstel besluit 2f).	Indicatie: lastendrukstijging in 2021 circa 0,1% lager (eenmalig)	Geen: aangezien het geen extra investeringen betreft.